

Metodický postup pro údržbu zásahového oděvu hasiče (ZOH)

únor 2018/ 4 strany

zpracoval: Jiří Kepl

1. Rutinní čištění ZOH

Provádí se vždy po použití, kdy došlo ke znečištění oděvu. Zahrnuje kartáčování vnější vrstvy měkkým kartáčem, oplach vodou a případnou lokální aplikaci čisticího prostředku podle potřeby na místo znečištění. Čištění se provádí na rovné ploše stolu u užitkového dřezu.

1.1. Postup čištění

- Používejte ochranné rukavice (jednorázové nitrilové) a brýle
- Na znečištěná místa nebo skvrny na vnější vrstvě oděvu aplikujte speciální prací prostředek **F 5**
- Nepoužívejte bělidla s obsahem aktivního chlóru
- Používejte vodu teploty < 40 °C
- Skvrny na vnější straně oděvu očistěte jemným kartáčkem
- Vnější vrstvu taniny důkladně opláchněte (osprchujte), oplachová voda musí být čistá a neměla by pění (*pokud voda pění, je předpoklad, že se zhoršuje ochranná funkce oděvu*)
- Stříkání oděvu tlakovou vodou se nedoporučuje, hrozí průraz membrány, přípustné je pouze sprchování volně stékající vodou
- Oděv sušte ve visu na širokém ramínku v místě ramen v proudícím vzduchu nebo v sušicí skříni do sucha, případně v sušičce za definovaných podmínek - ne do sucha. Ze sušičky se musí nechat oděv doschnout na vzduchu ve všech částech. Nikdy oděv nesušte na přímém slunečním světle
- Zkontrolujte čistotu obleku po vysušení
- Kterákoli část oděvu, kterou nelze vyčistit tímto způsobem, by měla být vyřazena z používání, anebo odeslána na pokročilé čištění

Poznámka: Tento způsob bych chtěl nahradit postupem praní ZOS za studena (teplota lázně 15-25 °C) podle následujícího bodu 2.1.

2. Pokročilé čištění ZOH

používá se vždy po zásahu hasiče u požáru nebo v případech, že je ZOH silně propocen nebo jinak znečištěn a kdy hrozí riziko, že by byla ochranná funkce špinavého oděvu výrazně snížena nebo v případech, kdy může být oděv zdrojem možného ohrožení zdraví.

ZOH se vypere v profesionální pračce podle zvoleného postupu a v příslušně zvoleném speciálním programu.

2.1. Postup údržby ZOH

2.1.1 Předčištění ZOH

Vyprázdní se všechny kapsy, pečlivě se zapnou zdrhovadla a suché zipy a oděv se položí na stůl určený pro předčištění oděvu. Na reflexní pásek se nanese potřebné množství přípravku **F4** a všechny reflexní pásy a reflexní loga se překartáčují jemným kartáčem tak, aby se reflexní vrstvy nepoškodily. Doba působení 5-60 min. Oplach pásků a loga po předčištění není potřeba.

2.1.2. Prání ZOH

Po předčištění se zapnutý oděv složí dle instrukcí distributora nebo výrobce přípravku a vloží se do pračky předepsaným způsobem lícem navrch. Do pračky o velikosti náplně 6-8 kg vždy pouze bunda nebo kalhoty. Do pračky na 9-12 kg blůza i kalhoty společně, do pračky na 16 kg se vloží 4 díly oděvů (2 komplety). Podle stupně znečištění se na oděv nalije 25 -30 ml přípravku **F5** na jeden díl a oděv se po líci vypere podle předepsaného programu. Po té se oděv obrátí vnitřní stranou navrch. Přímo na oděv se nadávkuje znovu 25-30 ml přípravku **F5** na 1 díl oděvu a oděv se vypere podle předepsaného programu. Teplota praní se volí podle stupně zašpinění 20-40 °C, přičemž praní při teplotě 20 °C může nahradit ruční „rutinní čištění“ u užitkového dřezu. Vyšší teplota se volí u extrémního zašpinění ZOH mazacími tuky a minerálními oleji. Po vyprání se oděv vyjme z pračky a upraví se pro sušení.

2.1.3. Sušení ZOH

Po vyjmutí z pračky se oděv bez odkladu obrátí lícem navrch, srovná se a vloží do sušící skříně – zapnutá blůza se umístí na široké ramínko, kterým proudí ohřátý sušící vzduch. Teplý vzduch suší blůzu zevnitř.

Kalhoty se navléknou na tvarovaný sušák nohavicemi nahoru. Sušákem kalhot proudí ohřátý vzduch, který kalhoty vysuší zevnitř.

Sušení oděvu v sušičce do sucha je méně vhodnou alternativou. Oděv se suší rubovou stranou navrch, aby se co nejméně poškodila strana líce. Sušička těžký ZOH vlivem mokrého a suchého oděru velmi poškozuje, a proto se doporučuje pouze předsušení a následné dosušení do sucha ve visu na širokém ramínku, aby nedošlo k poškození membrány.

3. Specializované čištění ZOH

Specializované čištění se používá v případech zvýšené biologické kontaminace oděvu nebo v případech zvýšené chemické kontaminace, kdy nebyl použit speciální ochranný oděv.

3.1. Dezinfekce ZOH v indikovaných případech – snížení rizika infekce

Znečištěný zapnutý ZOH zasažený biologickou kontaminací (krev, patogenní mikroorganismy) určený pro postupy údržby s dezinfekcí se při dodržení všech hygienických zásad složí lícem navrch a vloží do pracího stroje (předčištění reflexních pásků a loga se neprovádí). Zvolí se „program praní s dezinfekcí“. Dávkování chemických přípravků automatické (pomocí dávkovacích čerpadel nebo ručně). Použije se 25 ml přípravku **F 5**/jeden díl oděvu a 4 g/l biocidu **ZEVA Super B – F 6**. Oděv se vypere a vydezinfikuje po líci při teplotě 40 °C po dobu 20 minut na hladině vody 1:5-5,5. Oděv se vymáchá a zbaví přebytečné vlhkosti – odstředí se. Po té se oděv obrátí vnitřní stranou navrch a postup se zopakuje. Po vyprání se oděv upraví pro sušení podle bodu 2.1.3.

3.2. Chemická dekontaminace ZOH

Způsob je možné zvolit pouze na základě výskytu a posouzení stupně nebezpečnosti přítomných chemických látek. Pokud uvolněné chemické látky jsou relativně bezpečné pro zdraví lidí a nepřekročí přípustné obecné limity znečišťujících látek v odpadní vodě stanovené místním kanalizačním řadem na němž je pračka umístěna, je možné takové oděvy na prádelně vyprat a dekontaminovat. V opačném případě je potřeba znečištěný oděv předat do specializované, k tomu účelu zřízené prádelny.